Kvinden og Samfundet

Udgivet af Dansk Kvindesamfund.

Nr. 22. | Kontor: Nørregade 33, St. | 29. Maj 1900. | Udgaar hver, Tirsdag. | 16. Aarg.

Julie Laurberg.
Fotograf.
Hotel du Nord.
Indgang ad Porten. Elevator.

Emmy Thulstrup.
Hjemmelavet Konfekt,
tilkendt eneste

HÆDERS-DIPLOM VED KVINDERNES UDSTILLING 1895.

Panoptikon, V, 1. Sal o. G.
København. Telefon 19017.
Varerne bringes overalt.
Provinsordre effektueres pr. Omgaaende.

Annoncer

til „Kvinden og Samfundet" bedes sendt under Adresse: Ekspeditionen, Nørregade 33.

Klager over Uregelmæssighed i Forsendelsen bedes stilet skriftligt til Postvæsenet — hjælper dette ikke da til Bladets Kontor.

Manuskripter der indleveres til „Kvinden og Samfundet" maa til Efterretning for Redaktionen være forsynede med Navn og Adresse. Til anonyme Skrivelser kan Red. ikke tage Hensyn.

Redaktionen træffes hver Torsdag fra Kl. 2—4 paa „Dansk Kvindesamfund"s Kontor, Nørregade 33, St.

Dansk Kvindesamfunds Virksomhed.

Dansk Kvindesamfunds Fællesmøde afholdtes i Højskolehjemmet i Odense, Søndag d. 20de og Mandag d. 21de Maj og blev et meget fornøjeligt Led i den Række af Sammenkomster — dette var det ottende Fællesmøde — som efterhaanden har samlet Medlemmerne fra de forskellige Kredse. Odense Kreds gjorde alt for at Gæsterne kunde føle sig hjemme hos dem, og dette lykkedes ogsaa fuldt ud.

Søndagsmødet.

Søndag d. 20de Maj Kl. 4 aabnedes Mødet af Formanden Fru Jutta Møller, der mindede om at det den Dag var den varme Kvindesagsven Hostrups Fødselsdag og derefter gav Ordet til Folketingsmand Herman Trier.

Hr. Triers udmærkede Foredrag*) — om Kvindens Valgret — paahørtes med største Opmærksomhed af en talrig Forsamling — mest Kvinder — dels fra Odense og Omegn, dels fra det øvrige Land, og gav Anledning til en livlig Diskussion. Hr. Trier mindede om Sagens Gang i Rigsdagen; hvorledes Lovforslag om Kvindernes kommunale Valgret Gang efter Gang var bleven vedtaget i Folketinget, men afvist i Landstinget med den Begrundelse at Kvinders Valgret „hverken var til Gavn for Samfundet, eller for Kvinderne selv". I den Henseende er der nu sket et Omslag, Landstinget har indladt sig paa Forhandling om Sagen og i Princippet anerkendt dens Berettigelse, om end foreløbig kun for de ugifte Kvinders Vedkommende; at Loven ikke gennemførtes i denne Samling, var væsentlig af andre — Kvindesagen uvedkommende — Aarsager.

Hvad Betydning vil Kvinders Valgret faa? Forhaabentlig ikke blot det at faa flere Vælgere, men at faa Vælgere af en anden Art. Kvinders Deltagelse vil give Samfundet et nyt Kulturindskud. Kvinder trænges for det første til at være med til at ordne deres egne Forhold — det er kun meget udviklede Mandfolk, der kan se med Kvindeøjne; men dernæst trænger man til Kvindernes Indflydelse ved Ordningen af hele Samfundets Forhold. Ligesaalidt som det vilde være heldigt, om Kvinderne ordnede deres egne Anliggender alene, ligesaa uheldigt er det, at Mændene nu er ene om at ordne deres. Gensidig Kritik er udviklende; i det man lukker ny Synspunkter ind, lukker man ny Kritik ind.

Paa Kvinderne selv vil Deltagelse i det offentlige Liv virke opdragende, deres Selvfølelse vil voksæ, men samtidig vil de lære deres Begrænsning at kende og se Vanskelighederne paa nært Hold. Hvad Indflydelse Kvinders Deltagelse vil faa paa Valgenes Udfald, lader sig ikke forudsige, muligvis vil det for en Tid blive til Støtte for Konservatismen, men iøvrigt maa man haabe paa, at Udviklingen vil føre ogsaa Hovedmængden af Kvinderne med sig i frisindet Retning.

Vil man nu spørge, om politisk og kommunal Valgret har lige megen Værd for Kvinderne, maa man vist svare ja, men paa forskellig Maade. Mange kommunale Sager ligger lige for Kvinderne f. Eks. Tilsyn med Børn, Gamle, Syge: men den politiske Valgret maa dog altid danne Baggrunden for den kommunale.

Praktisk set naas den kommunale vist først, og vil saa drage den politiske med sig med Konsekvensens Magt.

Er der nær Udsigt til at opnaa den kommunale Valgret; vil Landstinget ikke næste Aar gaa tilbage fra de givne Indrømmelser? Vistnok ikke; Bordet fanger; men Kvinderne maa ogsaa selv give, hvad de kan. 1) Forlange Valgretten, 2) vise at de har Betingelser for at bruge den ved at arbejde med paa alle foreliggende Opgaver, selv om de ikke staar i direkte Forhold til Valgretten. Et dygtigt udført Kvindearbejde er altid et Indlæg for Kvindens Valgret. Der er sagt, at der er talt nok om Valgretten; der er rigtignok talt meget om den, men dog maaske ikke nok; den maa indarbejdes i stadig flere Bevidsthed, den bør ikke være en Overfladetanke.

Fru Møller takkede Foredragsholderen paa Forsamlingens Vegne og mente, at det Kvinderne først og fremmest maatte arbejde paa var at faa Bestemmelsesret over deres Børn, og faa Krig afskaffet.

Fru Nørluna (Kbhvn.) spurgte Foredragsholderen om det vilde være klogt at skille Paragraffen om Kvinders Valgret ud fra den øvrige Lov og opstille et særligt Lovforslag derom.

Hr. Trier mente ikke, det vilde være let at sige, hvad der havde bedst Udsigt til at gaa igennem, men fraraadede nærmest at opstille særskilt Lovforslag.

Frk. Anne Bruun (Kbhvn.) syntes ikke Samfundet kunde undvære Kvinderne, vilde gerne høre Hr. Triers Mening om Udsigterne for Kvinders *Valgbarhed*, der er mindst lige saa vigtig som Valgretten; kan jeg opleve at komme til at sidde i Borgerrepræsentationen?

Hr. Trier: Frk. Bruun forlanger, jeg skal være Profet; jeg kan kun sige, at jeg vil ønske, hun maa opleve det og saa snart som mulig. Det er meget mulig, at Valgbarheden i manges Øjne staar som en mindre farlig Indrømmelse end Valgretten.

Frk. Hasselbalch (Aalborg) spurgte, om der var nogen Bestemmelse om, at Kvinder kunde vælges ind i Skolekommissionen og ved Fattigvæsenet. Dertil svaredes at i København har 2 Kvinder Sæde i Skolekommissionen og paa Landet giver den ny Skolelov Ret til at indvælge enhver med skolesøgende Børn i Skolekommissioner. Pastor *Conradsen* (Hvirring) oplyste, at der ogsaa var Eksempler paa, at Mødre var blevet indvalgte, skønt de ikke var Enker.

Fru Norrie (Kbhvn.): Det kan ikke nytte vi forholder os rolige, vi maa forlange baade politisk og kommunal Valgret og Valgbarhed. Det kan ikke nytte at vente paa at faa alle Kvinder med, der vil altid være nogle, der ikke bryder sig om Valgretten, og endog bekæmper den. Dog har de nyzeelandske Kvinder givet et godt Eksempel; efter at de har opnaaet Valgretten stemmer over 70 pCt. af dem.

Fru Nørlund: Det foreliggende Lovforslag betyder kun meget lidt, giver kun kommunal Valgret i København til ugifte og Enker; overfor en Forespørgsel om ogsaa de Kvinder, der ikke betale Skat, skulde have Valgret, hævdede hun, at vi kun kræver lige Ret med Mændene; for øvrigt havde det socialistiske Parti erklæret, at de kun vilde støtte et særskilt Lovforslag om Kvinders Valgret paa Betingelse af, at det tog alle Kvinder med.

Frk Bruun kunde ønske at høre Udtalelser fra Kvinder i Provinserne om Sagen; i Vinter arbejdedes der kun for København, men vi maa have hele Landet med. Spørgsmaalet er, skal vi tage imod Valgretten for Københavns Vedkommende; skønt hun selv bor paa Frederiksbergs Grund, maatte hun dog besvare det med ja.

Hr. Trier syntes, man skulde forlange Valgretten for hele Landet, men tage imod den for Københavns Vedkommende, hvis der ikke i Øjeblikket kunde opnaas mere; det vilde være en Haandsrækning ogsaa til det øvrige Land; det er slet ikke et Københavnerspørgsmaal, men er kun kommet frem under den Form, fordi Højre ønsker en københavnsk Kommunallov og er villig til at gøre Indrømmelser paa det Omraade.

Redaktør *Ejlersgaard* (Middelfart) mente, Kvinderne udrettede mere over

*) I Kvinden og Samfundet for Februar 1899 findes der et udførligt Referat af et Foredrag over samme Emne, som Hr. Trier i Fjor Vinter holdt i Københavnskredsen.

Tandlæge
Frøken Anna F. Hansen,
Frederiksborggade 34.

Læge Emmy R. Neukirchs
Tandklinik.
56, 1., Nørre Farimagsgade.

Tandlæge
Fru Tofte-Siesbye,
Amagertorv 31.

Til Rejsestudier
anbefales:
Skizzebøger, Skizzerammer,
Akvarelfarvelader,
Pasteller i ca. 300 Nuancer
m. m.
J. Chr. Petersens Papirhandel,
Specialforretning i Tegnesager,
St. Kirkestræde 1. København.